

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Anima est templum Dei quod est mundandum, ornandum, &
sanctificandum: Et de amore pulchro ex trbus. Cap. CIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Anima est templum Dei, quod est mundandum, ornandum, & sanctificandum. Et de amore pulchro ex tribus. Cap. CIII.

Ego dilecto meo, & ad me conuerso eius. Quali diceret: Ego dilecto meo coenaculum, habitaculum, vel templum mundum preparo: & ad me inhabitandum, adornandum, & sanctificandum, conuerso eius. Vnde dicit diuus Augustinus in libro Soliloquiorum: Mundum coenaculum decet te Deus, qui nunquam nisi à mundis cordibus videri potes: multo magis nec haberi. Quos autem prædestinasti, ipsos, & vocasti, mundasti, & sanctificasti, ut dignum habitaculum sint tuæ maiestati, cum quibus, & in quibus tu delectaris, habitans cum eis, & in medio ipsorum, id est, in memoria, & cogitatione. Anima enim nostra sic capax facta est tuæ maiestatis, quod à te solo, & à nullo alio possit impleri: Cum autem habet te, plenum est desiderium eius, nec aliud exterius restat, quod desideret. Implet autem eos, qui præter te nihil aliud desiderant, & facis eos dignos te, sanctos, beatos, immaculatos, & amicos Dei: qui omnia, ut *seruorum* reputant, ut te solum iucrifaciant. Quis mihi det, ut venias in cor meum Domine, & inebries illud, ut obliuiscar mala mea, & vnum bonum meum amplectar te Deus meus? Fecisti enim nos, & inquietum est cor nostrum, donec in te requiescat. Primum igitur habitaculum Dei, vel templum mundari debet, exemplo Tarquinij senatoris Romani, qui (ut refert Augustinus libro quarto de ciuitate Dei capite vigesimo tertio) volens Romæ Capitolium dedicare, & conuertere in templum ad honorem summi Dei, tanquam locum digniorem, & aptiorem, vidit eum à dijs occupatum, nec audens aliquid attentare contra eorum consensum, per augurium requisitum omnes deos magnos, & paruos, quod inde vellente recedere, summoque Deo locum dare. Tunc respondit Iupiter, qui de dijs magnis erat, quod sic; & per consequens omnes dii magni, & parui dixerunt, quod essent parati recedere, & magno summoque Deo locum dare. Veruntamen tres dii parui, scilicet Terminus, Iuuentas, & Mars recedere noluerunt. Quod aduertens Tarquinius, propter istos templum summo Deo adaptare non omittebat, eos etiam ponens in templo, sub figuris tamen occultissimis, ita quod à paucissimis etiã peritis, agnosci poterant. Capitolium est anima peccatis varijs velut dijs alienis occupata, quæ mundanda est, & præparanda in templum sanctum Domino, ut de ea dicatur: *Templum Domini sanctum est, quod est in vos.*
Eijci.

Rom. 3.

Prover. 3.

Philip. 3.

Templum
anime mū-
dandum.

1 Cor. 3.

Eijciendi sunt igitur dii magni, & parui per veram contritionem, confessionem, & satisfactionem, sicut Marcus dicit, quod de Magdalena Dominus eiecit *septem demonia*. Sed tamen tria sunt genera concupiscentiarum, veluti tres dii parui, quae aboleri penitus non possunt. Primus dicitur Terminus, qui semper esse vult in termino, scilicet supremo, & significat superbiam vitae, vel appetitum dominandi. Hic enim spiritus elationis non vult eijci, quamvis possit deprimi. Secundus dicitur Iuuetas, qui, secundum Hugonem, erat Deus luxuria, & significat concupiscentiam carnis, & appetitum voluptatis: qui similiter non potest eijci, sed tantum reprimi per fugam. In cuius argumentum Teroboles, secundum Philosophum, sunt lapides formam humanam habentes, & in sexum utrumque se distinguunt, qui reperiuntur in monte quodam Orientis, & quamdiu fuerint separati, sine igne manere compariuntur: si vero casu masculus feminam contigerit, coeunt ignem euomunt, & inuicem inflamantur. Tertius dicitur Mars, qui fuit Deus belli, & significat concupiscentiam oculorum, id est, rerum exteriorum, vel appetitum congregandi. Nam propter meum, & tuum bella sumunt initium. Vel, Mars significat appetitum rancoris cuiuscumque, scilicet operis, oris, vel cordis. Talis namque succo nutritur diabolus. Et hi tres dii, quauis non possunt eijci, debent tamen taliter occultari, quod nec per opus, vel signum, nec per verbum, vel consensum, aliquatenus valeant dinosci: & sic in nobis diuinum Dei templum mundabitur. Vnde, secundum Augustinum, Xystus Pythagoricus, qui scilicet floruit, anno Christi tertio, dixit inter alia quod libertate arbitrii permisit Deus hominibus, ut parè sine peccato viuentes, similes fiant Deo. Templum Dei est mens pura, & altare optimum est ei cor mundum: vir castus, & sine peccato, potestate accipit à Deo esse filius Dei. Hæc ille. Secundum templum debet ornari, & decorari varijs virtutibus charitate formatis. In cuius figura legitur 3. lib. Regum, quod Salomon, postquam in templo fieri fecit, & sculpi Cherubin, & palmis, ac picturas varias, & ornaturas, & calaturasque, quasi prominentes de pariete, & egredientes ad ornandum templum: omnia decorauit auro purissimo, & vestiuit: nihilque fuerat in templo, quod non regeretur auro. Per quod ipsa charitas denotatur, quæ sola præstat perfectum decorem omnibus virtutibus, & animabus. Vnde dicit sponsus ad sponsam perfectam charitate decoratam; *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Nam quæ veraciter amat anima, vera amica est. Et solus amor essen-

Macc. 16.

Teroboles

Templum
anime or-
nandum.
Reg. 6.

Cant. 4.

Pulchrum
quid dici.

Dilectio
pulchra.

1. Cor. 5.

Psal. 81.

Vnum.

tialis, purus, & intensus, omnimodam pulchritudinem confert, multitudine peccatorum operiens, & abolens, omnes virtutes informans, omnia bona meritoria reddens, & soli dilecto fideliter inhaerens. Est igitur dilectio quaedam pulchra, quae reddit totam animam pulchram, Deoque gratissimam. Pro quo notandum, quod aliquid dicitur esse pulchrum ex tribus. Primò ex puritate, sicut vitrum, vinum, aqua, & similia dicuntur esse pulchra, quando sunt pura. Secundò ex ordinabilitate, sicut homines, imagines, animalia, & similia dicuntur esse pulchra, quòdo partes vel membra sunt adinuicem proportionabiliter ordinatae. Tertio ex nobilitate, sicut quaecunq; ex auro, vel argento facta, magis dicuntur pulchra, quàm ex schemate, vel lapide facta. Quae tria pariter, in dilectione pulchra concurrere debet, ut illa dilectio dicatur pulchra. Primò, quae procedit ex puro subiecto, id est, ex anima pura; ab omni inordinata affectione, & passione defecata, in nullo se quaerens, sed in omnibus diuinum beneplacitum amplectens. Alioqui *modicum fermentum totam massam corrumpit*. Secundò, quae procedit ex ordinato affectu, seruans ad sua diligibilia debitum ordinem diligendi. Quare ait Bernardus: Ordinavit Deus in rebus diligendis charitatem, ut sciamus quid prius, quid posterius, quid minus, quid magis, quid per se, quid per aliud, diligatur. Solus enim Deus propter se diligendus est, omnia alia in Deum, vel propter Deum diligenda sunt: & quòdo magis de bonitate Dei participant, tantò magis diligenda sunt. Tertio, quae dirigitur, & fertur in obiectum nobile, & quòdo nobilius obiectum, tantò pulchrior dilectio. Sed quae fertur in summum bonum, summè nobilitat animam. Unde sicut animam omnis peregrina dilectio degenerat, sic eam sola diuina dilectio nobilitat & deificat. Quia, secundum Augustinū, talis est anima, quale est illud, quod amat. Si terram amat, terra est: si caelum, caelum. Et si Deum diligit, dicit ei Propheta: *Ego dixi: Dii estis, & filii excelsi omnes*. Nam intimè diligenti, & in amore languenti, nihil satisfacere potest, præter vnum; sicut & nihil sapere potest, præter vnum. Vnum amat, vnum fitit, vnum concupiscit, ad vnum anhelat, in vnum spirat, ad vnum inardescit, in vno quiescit, & vnum solum est, ex quo satiari potest. Nihil dulcescit, nihil sapit, nisi hoc. vno condiciatur: quicquid aliud se offert, citò rejicitur, & conculcatur, quod suo affectui non militat, vel huius desiderio non deseruit. Nam omne desiderium expellit, omne studium excludit, omne exercitium, violenter opprimit, quod

quod suae concupiscentiae deseruire non prospicit: ac totum videtur
 intolerabile, quod in vnam desiderij sui finem non concurrit. Et hic
 quidem agitur amore, de quo dicit Bernardus: O amor sanctus & ca-
 stus, o affectio dulcis & suavis, o pura & defecata intentio voluntatis;
 eo certe defecatio & purior, quod in ea de proprio iam nihil admixtum
 relinquitur, eo suauior & dulcior, quod totum diuinum est quod senti-
 tur. Sic enim affici, deificari est. Tertio, templum Dei oportet sanctifi-
 cari, iuxta illud Leuit. *Sancti estote, quonia ego sanctus sum* Et hoc qua-
 tuor modis, secundum quadruplicem expositionem huius nominis
 sanctus. Nam sanctus primo idem est, quod sine tinctura, id est, pecca-
 to: quia sicut tinctura panno colorem aufert naturalem, totum pene-
 trans pannum, sic peccatum animae baptismalem aufert innocenti-
 am, & penetrat totum hominem. De qua sanctificatione dicit Aposto-
 lus: *Mandemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, perficien-
 tes sanctificationem in timore Dei.* Secundo, sanctus idem est, quod sine
 terra, & *γῆος* enim Graece sanctum est Latine: vel, & *γῆος* idem est, quod
 sine terra. Et sic nos sanctificare debemus, inferiora cuncta contem-
 nendo, cum Apostolo dicentes: *Omnia arbitratus sum ut stercorea, ut Chri-
 stum lucrifacerem, ut sic in Deum amore puro viuaciter erecti simus.*
 Tertio, sanctus est idem quod sanguine tinctus. Olim enim hostiae
 sanguine tingebantur, & purificabantur, & omnia pene in sanguine
 mundabantur. Sic etiam nos sanctificare debemus, respergendo
trumque postem, scilicet concupisibilis & irascibilis, & superliminare
 rationalis. Vnde B. Agnes ait: *Sanguis eius ornavit genas meas* Quar-
 to, sanctus idem est quod firmus, & sanctus: & ideo leges dicuntur san-
 ctæ; quia firmæ. Sic etiam nos sanctificare debemus per patientiam, sicut
 Apostolus ait: *Pacemsequimini cum omnibus*: Glossa, etiam cum perse-
 cutoribus, & *sanctimoniam*, id est, perfectionem & perseverantiam in
 bonis operibus, *sine qua nemo videbit Deum* Hanc firmitatem, & san-
 ctitatem assecutus fuit Apostolus, quando dicebat: *Certus sum*, quod
neque mors, neque vita, &c.

*Quod charitas virtualiter in se continet omnes virtutes, & verum
 obligat ad subeundum mortem, & ad perfectionis
 opera, & a negligit propter mercedem.*

Cap. CIIII.

Kkk 3

Ego